

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 952

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 7 juli 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Pesticiden in oppervlaktewater - Meetgegevens

Eén van de belangrijkste uitdagingen volgens de watersector, is de kwaliteit van het drinkwater. Die moet op elk moment gegarandeerd kunnen worden, zei de spreker tijdens de hoorzitting van 28 februari 2023. Bronbescherming en de impact van nieuwe stoffen - zoals PFAS - vragen dan ook de nodige aandacht. Vervuiling van de waterbronnen houdt immers risico's in voor de volksgezondheid en vraagt bijkomende zuiveringskosten.

Ik wil het specifiek hebben over de impact van glyfosaat. Op de website van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) vind ik gegevens voor het gebruik van pesticiden in het oppervlaktewater voor de periode 2011-2019. Verder wordt ik doorverwezen naar het maatregelenprogramma van de stroomgebiedbeheerplannen waar in het hoofdstuk 'Groep 7B - Verontreiniging oppervlaktewater' een opsomming van de acties staat.

Actuele meetgegevens ontbreken en zijn niet gemakkelijk terug te vinden. Het is absurd dat men als burger afzonderlijke gegevens verspreid per watergroep moet gaan opzoeken en naast elkaar moet leggen om zicht te krijgen op de impact van pesticiden in het oppervlaktewater. Nochtans is dergelijke informatie cruciaal voor de toestand van onze volksgezondheid. Ook in de commissievergadering van 6 december 2022 antwoordde de minister inzake de zuiveringskosten dat "de drinkwatermaatschappijen die exact weten hoeveel de kostprijs is - want een nieuwe winning kost minstens 10 miljoen euro - dat ook bekendmaken".

1. Graag had ik de meetgegevens van glyfosaat ontvangen voor de periode 2019-2022 opgedeeld per drinkwaterwinningsgebied, verantwoordelijke waterspeler en jaar.
2. Graag had ik kopie van alle analyserapporten voor pesticiden in oppervlaktewateren ontvangen voor de periode 2019 tot heden.
3. Wat is de reden dat die gegevens niet online raadpleegbaar zijn? Welke initiatieven zal de minister nemen om de gegevens over pesticiden in oppervlaktewater te centraliseren met de nodige duiding?
4. In het kader van de meersporenaanpak om drinkwater te vrijwaren van gewasbeschermingsmiddelen, rapporteert De Watergroep de meetresultaten, onder meer aan de landbouworganisaties.

Is die rapportage decretaal verplicht? Zo ja, waarom zijn de rapporten niet publiek toegankelijk? Aan welke instanties rapporteert de watersector over pesticiden in oppervlaktewateren?

ANTWOORD

op vraag nr. 952 van 7 juli 2023
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Drinkwatermaatschappijen en de VMM volgen de kwaliteit van het oppervlaktewater op om ervoor te zorgen dat bij de inname van water (veelal inname naar spaarbekkens) dit steeds gezuiverd kan worden tot drinkwater dat voldoet aan de wettelijke normen. Zo blijft de kwaliteit van het drinkwater dat thuis uit de kraan komt, gegarandeerd.

De oppervlaktewatermeetresultaten die beschikbaar zijn vanuit het meetnetwerk van de VMM en de aangeleverde gegevens van de drinkwatermaatschappijen werden bijgevoegd in bijlagen 1 en 2. Overschrijdingen die de drinkwatermaatschappijen in het kader van de afsprakennota 'Meersporenaanpak' vaststellen, worden sinds 2021 maandelijks door de drinkwatermaatschappijen aan de VMM gemeld. De overschrijdingen van de toetsingswaarden die in dit kader gemeld werden voor glyfosaat zitten in bijlage 3.

2. De beschikbare meetgegevens van pesticiden worden ontsloten via het Geoloket Water van de VMM. Zie hiervoor het antwoord op vraag 3.
3. Meetresultaten voor pesticiden worden, net zoals alle andere waterkwaliteitsparameters, na validatie online ontsloten via het Geoloket Water van de VMM (zie <http://geoloket.vmm.be/Geoviews/index.php?resetsession=Y>). Het is echter niet mogelijk om via het Geoloket Water te zoeken op specifieke parametergroepen. Momenteel werkt de VMM aan een nieuwe versie van het Geoloket, waarbij het wel mogelijk wordt om te zoeken op parametergroepen zoals pesticiden. Hierdoor wordt het in de toekomst voor externen makkelijker om dergelijke meetgegevens te raadplegen.

Daarnaast worden de meetresultaten van pesticiden in oppervlaktewater verwerkt in een indicator (zie <https://www.vmm.be/water/kwaliteit-waterlopen/pesticiden-in-oppervlaktewater>). Deze indicator beschrijft de toestand en evolutie van pesticiden in oppervlaktewater in Vlaanderen en wordt om de drie jaar bijgewerkt. In de herwerking van september 2023 werden de meetresultaten tot en met meetjaar 2022 meegenomen.

In het kader van de informatieplicht die op de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk rust, moet passende en actuele info ook ontsloten worden aan het publiek voor wat betreft de kwaliteit van het eindproduct, het water bestemd voor menselijke consumptie (het water in het net en aan de kraan). Elke verbruiker kan bovendien op eenvoudig verzoek gratis de voor hem passende en recente informatie opvragen bij zijn waterleverancier. Bovendien kan toegang gevraagd worden tot de beschikbare, historische gegevens rond onder andere kwaliteit.¹

Jaarlijks worden de kwaliteitsgegevens overkoepelend en met de nodige duiding ontsloten via het VMM rapport 'Kwaliteit van het drinkwater'.

¹ Meer informatie daarover is te vinden in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 over de kwaliteit, kwantiteit en levering van water bestemd voor menselijke consumptie. Bijlage IV Informatie aan het publiek geeft een overzicht van wat ontsloten moet worden.

4. De rapportering van de overschrijdingen van de toetsingswaarden in oppervlaktewater gebeurt op basis van de afsprakennota 'Meersporenaanpak' die ondertekend werd door de VMM, het Departement Landbouw en Visserij, de Vlaamse drinkwaterbedrijven, de koepelorganisatie Aquaflanders, Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat en het kenniscentrum Inagro. Een van die sporen was het ontwikkelen van een stappenplan "hoe omgaan met overschrijdingen gewasbeschermingsmiddelen in drinkwaterwingebied". Het is op basis van dat vrijwillig engagement – geen decretale verplichting – dat de meldingen maandelijks bij VMM verwerkt worden en ontsloten worden naar de betrokken partners. Die kunnen dan verder aan de slag met de gegevens voor communicatie, sensibilisering en dergelijke meer.

BIJLAGEN

1. [Oppervlaktewatermeetresultaten beschikbaar vanuit het meetnetwerk van de VMM](#)
2. [Aangeleverde gegevens van de drinkwatermaatschappijen](#)
3. [Overschrijdingen van de toetsingswaarden voor glyfosaat](#)